AUREL LECCA şi ANDI LECCA

VÎNĂTORII DE CAPETE

16

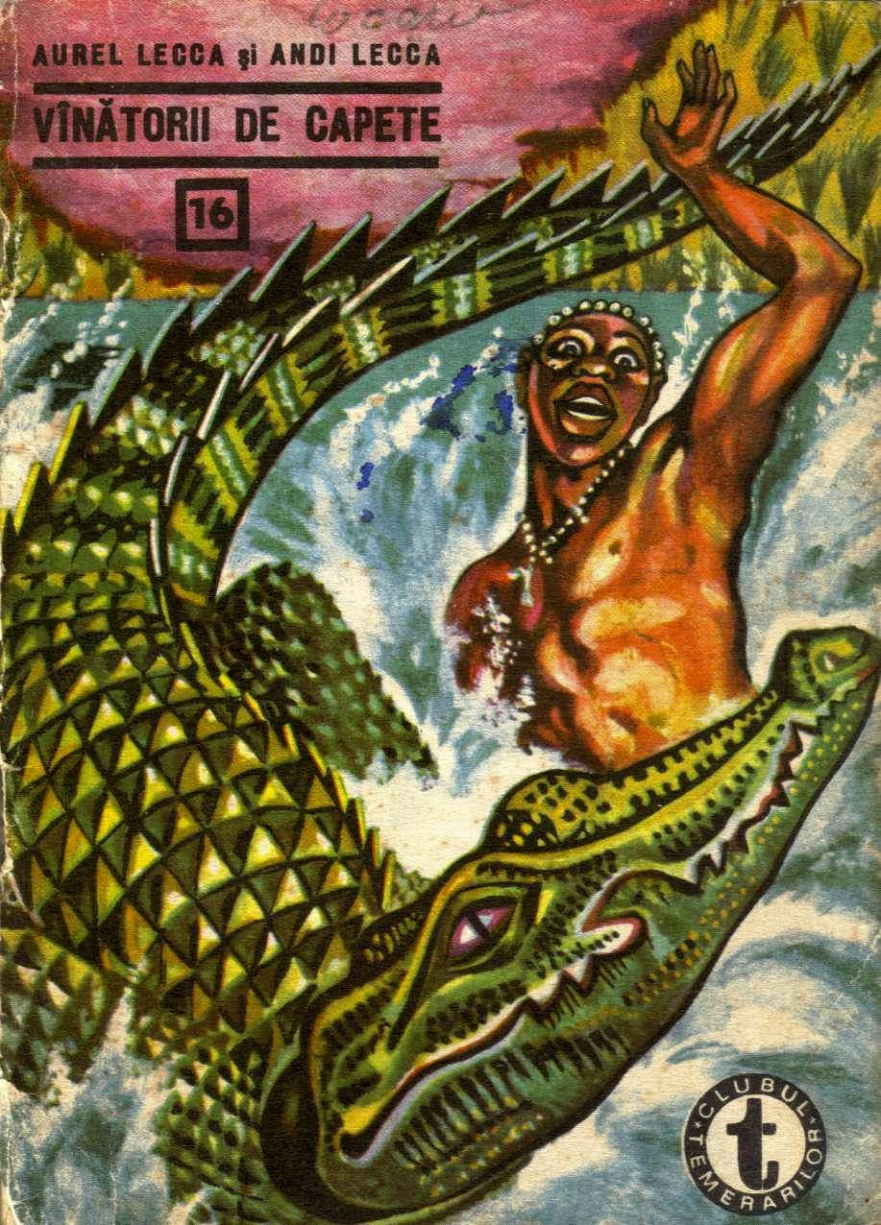

CLUBUL TEMERARILOR

AUREL LECCA și ANDI LECCA

VÎNĂTORII DE CAPETE

VÎNĂTORII DE CAPETE

VÎNĂTORII DE CAPETE

VÎNĂTORII DE CAPETE

VÎNĂTORII DE CAPETE

VÎNĂTORII DE CAPETE

II

EDITURA TINERETULUI

Coperta de FĂCĂIANU VINTILĂ

CAPITOLUL IV

Călăuziţi de Rawgoe şi de doi Kambrimani ne afundarăm în pădure, urmînd o direcţie puţin oblică faţă de axul Karawery-ului. În momentul plecării, Sparding se purtase exagerat de prietenos ! Mă gîndeam tocmai la acest lucru, cînd în dreapta potecii se auzi zgomot de paşi. Din mijlocul frunzişului îşi făcu apariţia, gîfîind şi lac de sudoare, un papuaş. Era prietenul nostru Hapi.

— Ah ! v-am găsit în sfîrşit !

— Hapi, prietene, vorbirăm toţi într-un glas, te-am căutat pretutindeni în sat, vroiam să ne luăm rămas bun...

— Ştiu, vreau să vă însoţesc o bucată de drum... trebuie !

Aşteptam miraţi ca Hapi să explice într-un fel insistenţa lui, dar papuaşul se apropie de Rawgoe şi începu să discute cu acesta. Ceilalţi doi indigeni care-l însoţeau pe Rawgoe continuau să meargă nepăsători.

După un scurt timp, discuţia dintre cei doi papuaşi părea să depăşească limitele admise unui dialog în termeni normali. Hapi se oprise în loc, gesticulînd şi vociferînd. Din cînd în cînd arăta spre noi. În disputa lor înfierbîntată care părea că degenerase într-o ceartă,

două cuvinte se repetară de cîteva ori : acela de Sparding şi acela de Mont-Huriba.

Ne gîndeam ce mijloc să găsim pentru a-i calma, dar lucrurile luară pe neaşteptate o întorsătură neprevăzută ; ceea ce urmă se desfăşură cu o mare rapiditate, încît nici nu mai avurăm timp să intervenim. Rawgoe se aruncase asupra lui Hapi cu securea ridicată deasupra capului. Acesta fu însă mai repede ; făcu o săritură în întîmpinarea lui Rawgoe şi prinse cu mîna braţul atacatorului mai jos de cot ; cu o clasică figură de jiu-jistu îl răsuci scurt. Rawgoe fu silit să îngenuncheze şi să scape toporul din mînă. În acelaşi timp piciorul lui Hapi se opri în stomacul unuia dintre băştinaşi, care se îndrepta ca un bolid asupra lui. Al doilea băştinaş intenţionă să facă acelaşi lucru, dar o piedică pusă la timp şi cu dibăcie de Kid îl scoase din luptă. În momentul în care Rawgoe, împreună cu primul Kambriman, erau pe punctul de a se ridica de jos, Hapi se retrase printr-un salt acrobatic cîţiva metri îndărăt, scoase revolverul din toc şi cu două focuri bine ţintite de aproape, îi făcu pe aceştia să cadă pentru a doua oară şi pentru totdeauna la pămînt. Al treilea indigen, care reuşise între timp să se ridice, o luă la fugă înapoi către sat. Hapi goli restul cartuşelor din armă în urma lui, fără a-l nimeri însă. Pînă cînd să schimbe încărcătorul, papuaşul se făcuse nevăzut printre copaci ; îl însoţi doar strigătul de mînie al lui Hapi.

— Nu trebuia să-mi scape! spuse înciudat acesta, întorcîndu-se spre noi.

— Dar ce s-a întîmplat, Hapi?

— Nu este timp acum! El o să ajungă în sat şi după puţin timp toţi Kambrimanii din Yessimbit o să se ia după noi. Viaţa voastră este în pericol. Aveţi încredere în mine. Haideţi, nu şovăiţi. Orice clipă valorează scump.

Atît înfăţişarea papuaşului, cît şi tonul cu care vorbea, nu lăsau nici o îndoială că ne aflam în mare primejdie. Hapi părăsi poteca. Conduşi de el intrarăm în întunericul pădurii dese. Aerul aproape că lipsea, era numai umezeală, o umezeală ce ne intra adînc în plămîni, odată cu respiraţia. Pe deasupra, începuse să şi plouă şi înaintarea era anevoioasă. După mai bine de un ceas de mers chinuitor, Hapi se opri. Papuaşul părea dezorientat. Toţi eram aproape de capătul puterilor, sufocaţi şi plini de zgîrieturi.

— Încotro mergem? întrebă profesorul.

— Oriunde, dar nu la Mont-Huriba! rosti Hapi tresărind.

— După cum vorbeşti, bănuiesc că acolo ne aşteaptă ceva înfiorător.

— Da, aţi văzut poate că un grup de războinici, conduşi de malaiezian, s-au urcat în canoe şi au plecat...

— Să pîndească pe oamenii Kanigara, îl întrerupse Muriel pe papuaş.

— Hm, aşa vi s-a spus vouă, dar adevărul este altul ! Războinicii au coborît pe Karawery ; după zece mile au acostat, au traversat pădurea, iar acum vă aşteaptă la Mont-Huriba. Acolo vă vor face o primire atît de ospitalieră, încît după trei ceasuri capetele voastre vor atîrna de grinda casei Tambaran din Yessimbit. Doar dumneata, Muriel, trebuia să scapi cu viaţă. Rawgoe era chiar în mare dilemă.

— Dilemă, ai spus ?

— Exact ! Sparding ţine cu tot dinadinsul să contemple capul dumitale umplut cu nisip fierbinte ; în acelaşi timp malaiezianul îi ordonase lui Rawgoe să nu-ţi atingă nici un fir de păr.

— Oare ce motive au ca să-mi dorească soarta asta ?

— Îţi pot spune numai că malaiezianul s-a jurat că va face totul ca dumneata să fii soţia lui, cît despre Sparding... nu ştiu !

— Cum ai reuşit să afli adevărul ?

— Nu a fost de loc simplu. Sparding mi-a interzis să ies prin sat, pînă la plecarea voastră. Am fost închis într-o colibă. Toată noaptea m-am zbătut şi, în sfîrşit, abia spre dimineaţă am reuşit să desfac acoperişul şi să mă strecor afară. Papuaşul care mă păzea nu bănuia nimic ; dormea dus. În sat, nimeni, linişte desăvîrşită ! Toţi erau în „casa sfîntă". O adunare atît de matinală nu putea să aibă decît un scop secret, şi important. Am tras cu urechea. Cînd am auzit ce

soartă vi s-a hotărît, am fugit în pădure şi am aşteptat să vă întîlnesc. Rawgoe, care-mi era prieten, nu s-a sfiit să-mi confirme adevărul. Am încercat să-l conving să vă lase să fugiţi. N-a vrut, m-a ameninţat şi... de aici i s-a tras moartea.

— Deci patrula australiană nu există !

— După cum nici schimbul de prizonieri, mîrîi Kid. Eram sigur că totul este numai o înscenare.

— Bine că nu am făcut vreo obiecţie acolo în bîrlogul ticălosului. Nu obţineam altceva decît să ne grăbim sfîrşitul ; aşa, Sparding ne-a crezut cam nătăfleţi şi...

— Nu înţeleg un lucru ! mă întrerupse pilotul.

— Care ?

— Ce-l determina pe mizerabilul acesta să ne cureţe tocmai la Mont-Huriba ?

— Da, într-adevăr, sări Dean. Sparding putea să sfîrşească cu noi tot atît de bine, ba chiar mai simplu şi fără multă bătaie de cap, la Yessimbit.

— Băştinaşii spun că, totuşi, un detaşament de albi se găseşte prin apropiere, ne asigură Hapi.

— Aha, acum bănuiesc. El se teme că în cazul în care vreo patrulă australiană ar ajunge la Yessimbit, să nu se descopere faptul că asasinatul a fost săvîrşit sub ochii şi cu ştirea lui.

— Ai dreptate, profesore, dar ce facem acum ? Timpul trece şi papuaşul care a fugit cred că a şi sculat tot Yessimbit-ul în picioare ! În pădure tot o să ne

găsească... spuse Muriel, care părea cumplit de speriată.

— Staţi ! strigă pilotul. Hapi, spui că grupul malaiezianului ne aşteaptă la Mont-Huriba. Unde vine asta ?

— Pe direcţia noastră, la aproape trei mile de aici şi la o milă de malul Karawery-ului, răspunse papuaşul.

— Perfect, uite ce propun eu : să tăiem acum drept pînă la fluviu. Vom merge pe lîngă mal pînă la locul unde au debarcat războinicii ; acolo vom găsi desigur pirogile lor. Dacă ne grăbim, mai avem timp să fugim cu ele la vale. Ei, ce spuneţi ?

— De acord ! Cam riscant, dar altă posibilitate nu-i ! Să mergem !

Am lăsat la dreapta poteca care ne ducea spre un deznodămînt tragic şi ne-am afundat în pădurea sălbatică. Mersul ne era însă îngreunat de trunchiurile de copaci groase şi dese care se ridicau ca un zid înaintea noastră ; între ele se ţesea parcă un păienjeniş compact de liane, care ne făceau să ne împiedicăm la fiecare pas.

Deodată, chiar deasupra capului nostru, un fîlfîit spasmodic şi violent de aripi ne făcu să ne oprim şi să privim prin semiobscuritate în direcţia zgomotului. În mărăcinişul de sub baldachinul făcut din ramuri, frunze, plante agăţătoare şi liane, distinserăm o vietate ce se zbătea cu înverşunare. Era, se pare, un casoar — specie de zburătoare care iubeşte umbra junglei.

Muriel se şi repezi într-acolo. Ea ridică braţele sprijinindu-se de ramura pe care se găseau picioarele păsării. Tînăra fată scoase în acelaşi timp un strigăt de surprindere, după care rămase astfel atîrnată, într-o poziţie nefirească. Dintr-o săritură furăm lîngă ea. Am ajutat-o să-şi descleşteze mîinile de pe ramură, în timp ce profesorul De Broeck murmură :

— Prieteni, pe aici sînt oameni, nu ştiu dacă mergem totuşi într-o direcţie bună !

— Ţi-a şoptit ceva această pasăre ? încercă pilotul să glumească — poate pentru a ne încuraja — privind vietatea pe care Muriel, palidă la faţă, nu o părăsise din mîini.

— Profesorul are dreptate, interveni Hapi. Fără îndoială că avem de-a face cu o cursă. Uitaţi-vă, ramura pe care pasărea se aşezase să se odihnească are scoarţa smulsă şi este mînjită cu un soi de vîsc lipicios.

— Deci să ne îndepărtăm cît mai repede. Locul acesta nu va întîrzia să fie cercetat de papuaşi.

— În orice caz nu de kambrimanj, răspunse Hapi. Locuitorii Yessimbit-ului nu folosesc astfel de curse pentru vînătoare. Dar, oricum, trebuie să ne grăbim să ajungem la fluviu.

— Hai, Muriel, ce ai rămas aşa pe gînduri ? o îndemnă Kid, deoarece tînăra fată continua să stea nehotărîtă.

— Împrejurarea aceasta mi-a dat un răspuns pe care mă chinuiesc de o zi întreagă să-l aflu. Acum știu cine este Sparding ! ne spuse Muriel.

— Ei, cine ? strigarăm nerăbdători.

— V-am spus că pînă la moartea tatălui meu, asociatul lui, domnul Fenimore, obișnuia să ne viziteze în Australia, la ferma noastră de lîngă Dubbo. O dată, o singură dată, a venit însoțit de un individ pe care l-a prezentat drept vărul său ; dar nu-l chema Sparding, parcă altfel l-a numit. Ei bine, „vărul" acesta era un bărbat masiv, cu fața ascuțită și cu o cicatrice largă pe frunte. Doar că nu avea mustață, în rest, ochii și glasul corespund întocmai cu cele ale șefului kambrimanilor.

— Fără îndoială, e vorba de Sparding, murmură Dean. Dar cum de ți-ai amintit tocmai acum ?

— Hm, imediat după ce am pus mîna pe ramura lipicioasă, am simțit că am căzut într-o cursă. În același moment mi-am dat seama că această metodă de vînătoare a unor triburi din Noua Guinee nu-mi era necunoscută. Cineva mi-o povestise cîndva. Acel cineva este chiar ruda lui Fenimore, domnul James Sparding.

Am înțeles atunci tulburarea inexplicabilă care-l cuprinsese pe Sparding în momentul cînd a dat cu ochii de Muriel. Toate incidentele petrecute la Yessimbit căpătau acum o nouă semnificație.

— E clar, acum, spuse Kid. Mă întreb însă ce legătură poate fi între ticălosul de Sparding și Fenimore ?

— Şi eu mă gîndesc la acelaşi lucru.

— Uff, continuă pilotul, de-am scăpa odată din jungla asta nesuferită ! Tare sînt curios să aflu ce se ascunde sub „rubedenia" asta. Şi sînt sigur că şi aici este ceva necurat la mijloc. Telegrama aceea urgentă din Djakarta în legătură cu zăcămîntul aurifer...

— Bine, bine, dar să ajungem mai întîi pe coastă, îl întrerupse Hapi care părea foarte îngrijorat. Măriţi pasul, trebuie să recuperăm timpul pierdut.

Ne-am urmat drumul chinuitor prin pădurea umedă şi întunecoasă. După aproape trei ore de mers, copacii începură să se rărească şi, în sfîrşit, ieşirăm pe un platou. Ne-am bucurat cam devreme însă. Într-adevăr, albia Karawery-ului se zărea la mai puţin de 200 de metri înaintea noastră, dar pînă acolo trebuia să străbatem o porţiune mlăştinoasă acoperită cu stufăriş şi cu ierburi înalte de pit-pit, un fel de trestie sălbatică. După primii paşi, picioarele ni se afundară pînă la genunchi în pămîntul mocirlos. Atunci am hotărît să nu ne îndepărtăm de liziera pădurii. Hapi descoperi primul o insulă de verdeaţă. Între aceasta şi mal, într-un ochi de apă liniştită, se vedeau ancorate patru pirogi. Ne-am apropiat cu mare precauţie. Din fericire, nimeni nu le păzea. De altfel, dinspre rîu, ambarcaţiunile nu se puteau observa, fiind foarte bine camuflate de insuliţă. Două dintre ele erau legate cu parîme de liane, iar între corpurile lor împreunate fusese construită o platformă din trestie de bambus spintecată,

peste care era ridicat un adăpost din frunze de palmier.

— N-ar fi bine dacă le-am face inutilizabile pe cele două ? propuse Muriel. Să ne urcăm în acestea legate între ele, fiindcă avem gata construit un adăpost !

— Bună idee, dar cum ? Să le agăţăm de noi înseamnă să ne complicăm ; ca să le spargem cu securile, ar însemna să producem prea mult zgomot.

— Să le scufundăm, îşi dădu părerea fata.

Alternativa aceasta era singura acceptabilă. Nu fără greutate, am întors cele două pirogi şi le-am balansat. Pînă în cele din urmă s-au împotmolit. Ne-am urcat în ambarcaţiunea noastră, am împins-o cu grijă şi am ocolit insuliţa. Abia cînd am ajuns în mijlocul curentului, ne-am permis să răsuflăm mai uşuraţi. În fundul canoelor am găsit cîteva cuţite mari şi late, în care Hapi recunoscu „parang"-urile, special fabricate pentru tăiat trestiile. Aceste cuţite s-au dovedit a fi foarte folositoare după scurt timp, cînd drumul spre sud începu să fie blocat de bariere dese de ierburi plutitoare. Umezeala era îngrozitoare şi pe lîngă aceasta căldura intensă şi înăbuşitoare, precum şi lipitorile şi ţînţarii, ne făceau înaintarea extrem de anevoioasă. Cînd barierele deveneau de netrecut, şi bărcile nu mai puteau avansa, săream cu toţii în apă ; spintecam masele de plante plutitoare cu parangurile şi înlăturam obstacolul cu spinările rezemate de una din părţile laterale ale unei

pirogi şi cu picioarele pe cealaltă, pînă în momentul în care se forma o trecătoare îngustă în care puteam vîrî provele ambarcaţiunii noastre. În acest mod, muncind din greu, petrecînd ore întregi în apă şi luptînd pînă la epuizare cu multe insule plutitoare, ne-am tăiat treptat, toată noaptea, cît şi ziua următoare, o cale de înaintare. Ne-am hrănit cu trestie şi cu tulpini de nufăr care în partea apropiată de rădăcină aveau un gust delicios. Era ora şase seara şi, cu o precizie matematică, începu să cadă ploaia care ne mai învioră...

13 octombrie... Un soare puternic ne însoţea alunecarea pe cursul rîului care devenise liber. Mii de emefere albe, asemănătoare muştelor noastre de mai, atît de utile pescuitorilor de scrumbii, se jucau la suprafaţa apei. În jurul nostru mişunau egrete, cocori, canari şi cîrstei. Din loc în loc, pe apa calmă brodată cu trestie, pluteau insuliţe de nuferi roşii şi lotuşi albaştri. Cu toate că ne aflam în epoca apelor scăzute, vieţuitoarele, şi în special păsările, abundau, stîrnind zgomote care ne făceau să uităm momentele de nelinişte trăite în ultimele două nopţi. Muriel se pregătea să transforme cîteva din aceste zburătoare în hrană pentru prînz, folosindu-se de revolverul lui Hapi.

Rîul coti şi, după ce depăşirăm o insuliţă, se ivi pe malul drept un sat de băştinaşi ; se vedeau cîteva ca-

noe răsturnate pe plaja plină de papuaşi. Aceştia ne observară şi începură să strige şi să ne facă semn. Era gata să trecem şi de a doua insuliţă, cînd, după ea, ieşiră cîteva canoe, fiecare cu cîte doi papuaşi — aproape să ne ciocnim cu ei. Toţi erau în picioare. Unul vîslea, iar celălalt, cu o săgeată de pescuit în mînă, pîndea peştii mari pentru a-i harpona. Cînd dădură cu ochii de noi, cei din canoea cea mai apropiată de ambarcaţiunea noastră făcură o manevră bruscă pentru a se retrage pe după insuliţă. Atunci papuaşul cu harponul îşi pierdu echilibrul şi căzu în apă. El încercă să ajungă înot canoea care se îndepărtase cu cîţiva metri. În momentul acela, un crocodil care dormita pe un banc de ierburi se ridică şi întinzîndu-şi labele din spate se lăsă să alunece în apă ca şi cum s-ar fi lansat pe un tobogan. Băştinaşii, care vedeau de pe malul opus pericolul, încercară să-şi avertizeze tovarăşul prin strigăte ascuţite. Înotătorul ajunse la canoe, se agăţă cu mîna stîngă de bordaj, îşi urcă piciorul şi trecu cu mai mult de jumătate din corp în barcă, făcînd-o să se încline puternic. Dar fu prea tîrziu. Mîna care nu putuse să şi-o retragă la timp se găsea prinsă între fălcile crocodilului ce se strecurase pe sub apă şi ieşise în stînga noastră. Nenorocitul papuaş fu tras din canoea care, continuînd să se balanseze, sfîrşi prin a se răsturna. Cu vîsla în mînă, celălalt indigen căzu cu un plescăit lîngă reptila care se ocupa de prima victimă.

Atunci răsunară două detunături. Muriel nu se dovedi mai prejos decît Hapi în mînuirea revolverului. Apa din jurul canoei răsturnate se înroşi de sînge. Cînd băştinaşul ieşi la suprafaţă, îl traserăm în bărcile noastre. Al doilea sălbatic, scăpat ca prin minune din gura crocodilului, plutea din ce în ce mai greu deasupra apei. L-am urcat şi pe acesta în barcă, unde leşină prăbuşindu-se în braţele lui Kid. La repezeală i-am legat şi imobilizat braţul sfîrtecat.

Întreaga plajă striga : „Sahiob-sahiob".

— Asta înseamnă „prieteni", ne explică papuaşul. Cred că acum este cel mai nimerit moment pentru a acosta.

— Ai dreptate, Hapi, şopti Dean. Simt nevoia să mă mişc pe un pămînt tare.

Cînd canoele noastre îşi înfipseră provele în nisip, ne şi văzurăm înconjuraţi de băştinaşi, dar nimic nu trăda să aibă intenţii agresive. Dimptrivă, furăm pipăiţi şi priviţi cu simpatie. Rănitul, purtat pe braţe, a fost dus de lîngă noi înainte de a avea timp să intervin pentru a-i face un pansament serios, aşa cum aveam de gînd. Copiii şi bărbaţii ne-au alcătuit un cortegiu gălăgios, însoţindu-ne pînă în mijlocul satului. Femeile se uitau curioase la noi, dar nu îndrăzneau să se apropie. Bătrînii au rămas demni, la o distanţă oarecare ; ei purtau pe capul lor, mîzgălit în negru, pene, ciocuri de păsări şi piei de animale. Copiii, după sex, purtau aceeaşi ţinută, ca şi adulţii. Tinerii băieţi se distingeau

totuşi prin coafura lor curioasă : părul le era separat într-o mulţime de mici codiţe, prelungite cu fine şuviţe din piele sau din „tapa", scoarţă de copac bătută, care le ajungeau pînă la centură. Codiţele luceau tare din cauza grăsimii de porc cu care erau unse. Ne-am oprit în faţa casei Tambaran unde vracii tribului ne-au ţinut un plictisitor discurs de mulţumire. Răspunsul nostru fu mai scurt. Cu ajutorul lui Hapi încercarăm să-i facem să înţeleagă că ne este foame. Băştinaşii au priceput şi ne-au oferit crevete de apă dulce, cocoloaşe din emefere, clătite din făină de sago, care ţinea loc de pîine şi, ca desert, seminţe de lotus. Numai Hapi a fost acela care a completat acest prînz cu nişte viermi albi şi groşi, care trăiesc pe trunchiurile arborelui de sago, viermi ce păreau a constitui o hrană delicată şi săţioasă pentru el.

După ce am mîncat, am colindat prin satul care de altfel era foarte redus ca întindere. Nimeni nu se mai sinchisea de noi. Bătrînii tăifăsuiau pe lîngă casa Tambaran, odihnindu-se în „kiran"-uri — adevăraţi saci de dormit, confecţionaţi din fire vegetale — sau culcaţi pe nişte rogojini. Văzurăm că-şi sprijineau capul în nişte scăunele cioplite din lemn şi deosebit de minuţios ornamentate. Femeile gospodăreau pe lîngă colibe. Numai bărbaţii se pregăteau pentru o importantă ceremonie — ritualul instalării totemurilor.

— Haide să asistăm la ceremonie, ne propuse Dean. Vom pleca după aceea ; este un obicei caracteristic pa-

puaşilor din Noua Guinee şi ar fi păcat să nu-l cunoaşteţi !

Pornirăm şi noi împreună cu majoritatea războinicilor satului în pădurea de pe celălalt mal al Karaweryului unde aceştia urmau să-şi aleagă un copac. După atente căutări, tulpina arborelui asupra căruia se fixaseră a fost presărată cu făină de sago şi legată cu „pagne" — legătură de ierburi care în mod obişnuit înconjoară şoldurile războinicilor. Apoi între bărbaţi şi băieţi a avut loc o luptă susţinută de o sugestivă mimică.

— Iată un tablou viu, ne explică profesorul, care povesteşte faptele eroice ale strămoşilor. Observaţi că fiecare războinic este obligat să ştie precis cînd trebuie să cadă sau cînd să-şi ucidă adversarul. Un tînăr papuaş, ales ca cel mai viteaz după acest simulacru de luptă, s-a urcat pe umerii altui războinic, simbolizînd prin aceasta figura învingătorului. Dean continuă :

— Vedeţi această singură rădăcină care a mai rămas pe trunchi ? Ei bine, după ce din trunchiul doborît va fi sculptat trupul unui războinic, rădăcina stingheră va lua forma unei aripi ce va ieşi din pieptul figurii de lemn ; de ea se va lega o altă aripă mai mică. Cuplul de aripi simbolizează puterea bărbătească a războinicului, putere care trece de la strămoşi la descendenţi.

Între timp, rădăcinile aeriene au fost tăiate cu topoarele de piatră. Din acest moment, copacul era con-

siderat ca viu ; trebuia acum să fie cioplit astfel încît să ia înfăţişarea unui corp omenesc care urma să reprezinte pe războinicul învingător în luptă. Cu precauţie s-a dat jos scoarţa, rămînînd numai un inel de 20 cm lăţime ; de pe trunchiul golit picura răşina. O melodie dulce şi languroasă se auzea de pe malul celălalt al rîului ; în ritmul ei, bărbaţii se îndreptară spre ieşirea din pădure purtînd copacul pe umeri.

Deodată melodia fu înlocuită cu bătăi sacadate de tobă. Ne dădurăm seama că aceste semnale semnificau un mare pericol, deoarece bărbaţii aruncară îndată trunchiul la pămînt şi se repeziră pe drumul de întoarcere. Nu ieşirăm bine din pădure şi furăm înconjuraţi de numeroşi papuaşi străini. Războinicii satului opuseră o scurtă rezistenţă, dar copleşiţi de numărul atacatorilor cedară repede. Văzurăm lîngă pirogile noastre o puzderie de ambarcaţiuni străine pline cu sălbatici care nu avuseseră încă timp să debarce. Pe celălalt mal, alte pirogi acostaseră ; din ele săreau războinici care se pregăteau să atace satul. Am fost legaţi şi tîrîţi spre mal. Naturalistul, Kid şi cu Hapi fură aruncaţi într-o barcă, iar Muriel şi cu mine într-o alta. Îmi aruncai privirea asupra conducătorului ei ; doi ochi mă cercetau cu ură şi satisfacţie ; recunoscui ochii malaiezianului...

Războinicii satului se aflau înconjuraţi pe mal. Malaiezianul le vorbi cu aprindere cîteva minute arătînd de mai multe ori spre noi. Bănuiam că el caută să le

capete încrederea şi că le făgăduieşte libertatea în schimbul nostru. De bună seamă că aceştia acceptaseră pe loc ; se vedea după figurile destinse. Mulţumiţi că scăpaseră întregi, ei săriră în luntrele lor. O tobă răsună în apropiere şi larma din sat se potoli ca prin farmec. Întreaga flotilă începu să traverseze cursul rîului.

La un moment dat, din vecinătatea pirogii în care mă găseam, izbucniră urlete de furie. Mă ridicai în capul oaselor şi privii peste bordaj. Văzui un indigen căzînd în apă, după care trupul lui Hapi descrise prin aer un arc de cerc şi dispăru, imitîndu-l. Un nor de săgeţi şi lănci înţepară locul unde el se scufundase. Se pare că nu apăruse la suprafaţă. Continuau să-l caute, fiindcă o parte din pirogi rămaseră aproape de malul unde avuseserăm neinspirata idee să-i însoţim pe papuaşi după totemii lor.

Cînd ajunserăm pe malul celălalt, ne convinserăm că numărul victimelor nu era mare. Satul, şi aşa golit de războinici, nu suferise pierderi. Nici nu ar fi fost atacat, dacă războinicii kambrimani ar fi ştiut precis că noi am plecat să asistăm la ceremonia totemurilor.

Dean, legat şi trîntit lîngă mine pe pămînt, era foarte afectat de consecinţele iniţiativei lui. Răsplata curiozităţii noastre necalculate, zgîndărită de profesor, era faptul că ne aflam din nou în mîinile lui Sparding.

— Sărmanul Hapi ! murmură Kid. Nu l-au găsit. Dacă nu l-a omorît vreo lance, s-a înecat, sau acum odihneşte în burta vreunui crocodil.

— Crezi că ne vor mai duce vii pînă la Yessimbit ? întrebă Muriel.

— Nu ştiu, îi răspunsei. În orice caz, văd că acum papuaşii se îndeletnicesc cu altceva.

— Ai dreptate, interveni Dean. Bănuiesc că ticălosul va fi înfiat de vraciul satului. Priviţi, ceea ce se desfăşoară în acest moment este un ritual care simbolizează a doua naştere. De aci înainte şeful satului şi şeful kambrimanilor vor fi prieteni şi rude...

Între timp, în părul malaiezianului fuseseră împletite cozi din fibre de palmier, care îi ajungeau pînă la pămînt şi îi ascundeau complet figura fioroasă, iar corpul îi fu apoi acoperit în întregime cu fîşii de frunze şi fibre. Vraciul care se gătise la fel, şi cu încă trei papuaşi de-ai lui, se aşezară pe călcîie, perechi, unul în faţa altuia, la marginea claiei de frunziş. Malaiezianul dădu mormanul la o parte şi simulînd că se tîrăşte cu greutate, ca un pui ce iese din găoace, trecu printre braţele unite ale celor patru. „Pruncul", astfel născut, pecetlui unirea celor două tabere.

Cînd totul se termină, începură pregătirile pentru un fel de petrecere. Noi furăm purtaţi către casa Tambaran. Era o clădire lungă de vreo 45 de metri şi largă cam de 20. Podeaua sălii principale se afla la doi metri deasupra solului ; se ajungea la ea printr-un plan în-

clinat. La cele două extremităţi ale acoperişului, se înălţau către cer două imense triunghiuri din lemn, în vîrful cărora era sculptat ceva ce vroia să imite o pasăre. Pe stîlpii susţinători erau lipite măşti plate şi ţipător vopsite, cu gura deschisă şi limba atîrnîndă. Am fost depozitat fără prea multă cruţare lîngă un pilon susţinător. De fugit era aproape imposibil ; un papuaş, postat drept santinelă, avea ochii aţintiţi în permanenţă asupra noastră. Fără să se sinchisească de el, Kid ne spuse cu o voce tare :

— Nu prea sînt grăbiţi !

— Cred că aşteaptă sosirea lui Sparding, răspunse Muriel.

— Trebuie să facem ceva ! exclamă profesorul.

— Dar ce naiba, strigă Kid, nu mai văd bine de foame ? Prieteni, pe cinstea mea, toba asta are picioare !

Priveam stupefiaţi cum, într-adevăr, o tobă enormă, dintre acelea pentru ceremonii importante, îmbrăcată în piele de şopîrlă şi migălos ornată, începu să se mişte uşor. Ea se ridică încet, ca împinsă de o mînă nevăzută, lăsînd să apară contururile a două cizme jupuite. Eram gata să scot o exclamaţie de mirare, dar mă stăpînii. Începea să mi se strecoare speranţa într-o posibilitate de evadare, speranţă care părea să se realizeze. Spun asta fiindcă mi-a venit ideea că în acele cizme nu puteau să se afle decît picioarele credinciosului nostru Hapi.

— Fiți calmi, prieteni, reușii eu să îngîn. Să nu atragem atenția santinelei. Trebuie să vorbim înainte ca și cum nimic nu se întîmplă.

Hapi înlătură toba și se ridică în picioare. El se apropie fără zgomot de papuașul care, întors cu fața spre noi, nu bănuia ce se petrece în spatele lui. N-am tresărit nici atunci cînd toporul lui Hapi se înfundă cu un zgomot înăbușit în țeasta santinelei. Peste cîteva clipe, lama înroșită a aceluiași topor reteză la iuțeală legăturile strînse cu multă grijă în jurul membrelor noastre, de către războinicii kambrimani.

— Repede la canoe, domnilor, șopti Hapi, aproape sufocîndu-se sub îmbrățișările noastre recunoscătoare.

Întinserăm o funie prin fereastra casei Tambaran. Unul după altul ne lăsarăm să alunecăm pînă la podeaua suspendată, iar de acolo, de-a lungul unui stîlp, la pămînt. La mai puțin de șaizeci de metri, în jurul unui mare foc, ospățul, dansurile și cîntecele erau în plină desfășurare. Am ocolit satul prin spatele colibelor așezate în semicerc și am ajuns pe plajă mult mai departe însă de locul unde trebuiau să se găsească pirogile.

— Rămîneți pe loc ! E mai prudent să încerc singur să desprind o barcă, ne asigură Hapi, dispărînd în întuneric.

După un scurt timp de așteptare, o umbră lunguiață se apropie de mal și o ușoară lovitură de vîslă făcu să clipocească apa lîngă noi. După alte cîteva mo-

mente, larma chefului din sat ne ajungea la urechi ca un zgomot surd şi îndepărtat.

Atunci îl asaltarăm pe Hapi cu întrebările. Papuaşul ne povesti rar şi liniştit :

— În zăpăceala de pe mal am rămas în mînă cu o trestie. Noroc că eu am fost legat mai superficial. Cînd am început să traversăm albia, am aruncat cu un picior în lături pe cel mai apropiat războinic de lîngă mine, iar eu m-am lansat în apă. M-am scufundat imediat şi am înotat pe sub apă către canoea în care se aflau doctorul şi cu Muriel ; săgeţile nu m-au nimerit. Kambrimanii au crezut că voi încerca să ajung la malul pe care abia îl părăsisem. S-au înşelat însă ; ei mă căutau acolo în vreme ce eu mă îndreptam către sat, traversînd rîul agăţat de cîrma voastră, ascuns sub apă. Respiram cu ajutorul trestiei. După ce aţi debarcat, m-am strecurat neobservat în spatele unei colibe. Nu ştiam ce să fac. În timp ce malaiezianul „se năştea" a doua oară, am văzut că oamenii lui fac preparative pentru ospăţ. Atunci mi-a venit ideea salvatoare : presupunînd că băştinaşii vă vor duce în casa Tambaran, le-am luat-o înainte. În casa sfîntă, am tăiat pielea de pe o faţă a unei tobe de ceremonii şi m-am ascuns sub ea. Restul îl ştiţi, rosti Hapi plecîndu-şi ochii ruşinat, ca şi cum ar fi făcut o „năzbîtie" asemănătoare celei de acum cîteva zile cînd, conduşi de Rawgoe, ne îndreptam către Mont-Huriba...

CAPITOLUL V

Alunecam uşor la vale. Întunericul era de nepătruns. Nu numai din cauza nopţii sau a cerului acoperit cu nori, cît şi din pricina tunelului care ne înghiţise : jos apă, în stînga pădure, în dreapta pădure, sus pădure — pădure tropicală care-şi unea coroanele, imprimînd o atmosferă stranie şi ameninţătoare. Îmi făcui socoteala că trecuseră cam trei ore de la miezul nopţii ; în zumzetul muzicii ţînţărimii aşteptam cu nerăbdare zorile.

Începurăm să înaintăm din ce în ce mai greu ; cursul rîului era barat din nou de nenumărate insule plutitoare. Deasupra capetelor noastre răbufni un trăsnet violent ; la sud izbucni o puternică furtună ; grosimea şi desimea lianelor şi a arborilor ascundeau fulgerele din care noi nu vedeam decît reflexele care mergeau de la roz pînă la roşu incandescent. Mlaştina se trezi ; nenumărate broaşte începură să orăcăie făcînd un zgomot curios, asemănător aceluia al unui clopot de cristal. Era o zăpuşeală îngrozitoare, poate mai mult de 35°. Din timp în timp trebuia să coborîm, să ocolim orbecăind prin apă în jurul vegetaţiei luxuriante şi să ne croim calea tăind mai mult la întîmplare cu cuţitele. Uneori, atunci cînd nu întîlneam nici un obstacol, cîte un trunchi dezrădăcinat şi antrenat de curent se izbea de bordajele bărcii, făcînd-o să vibreze.

Ambarcaţiunea se oprea pe loc şi trebuia să împingem trunchiul cu lopeţile pentru a ne putea continua cursa.

Zorile se ridicară în sfîrşit, cenuşii şi însoţite de o mică ploaie fină. Albia fluviului se lărgise, dar apa era noroioasă şi încărcată cu depuneri vegetale. Fragmente întregi de maluri alunecau o dată cu noi.

După un astfel de mal, apărură cinci pirogi pline cu războinici înarmaţi. Ele pluteau la patruzeci de metri înaintea noastră. Papuaşii ne urmăreau cu atenţie mişcările. Era absurd să credem că doreau numai să-şi satisfacă curiozitatea acum la o oră atît de matinală. Desigur că ei pîndeau de la începutul nopţii. Şi, într-adevăr, pirogile se înşirară de-a curmezişul albiei. Înainte de a ne da seama ce au de gînd să facă, o ploaie de săgeţi şi lănci căzură în apropierea noastră. Alte pirogi îşi făcură apariţia din spate, închizîndu-ne astfel într-un cerc. Furăm împinşi spre mal. Cînd prora pirogii scrîşni în nisipul plăjii, războinicii se năpustiră asupra noastră cu sulițele şi securile. În momentul în care m-am rezemat cu mîna de pămîntul malului pentru a mă sprijini, în săritura pe care o făcusem din barcă, un indigen a ridicat o secure deasupra capului meu. Intenţiona probabil să mă lovească în plexul brahial, deoarece vînătorii de capete, fiind buni anatomişti, încearcă această lovitură pentru a scoate din luptă victimele lor, cruţîndu-le totodată craniul ce urmează a fi conservat. Sălbaticul nu a reuşit să mă lovească unde voia, dar mi-a spintecat mîna stîngă între

arătător şi degetul mijlociu, pînă la articulaţie. Ultimul lucru pe care l-am mai văzut a fost căderea lui Dean peste bordajul bărcii, în apa mică de la marginea plăjii. Apoi am simţit o lovitură în moalele capului, după care m-am prăbuşit în nesimţire...

— On, mă auzi ?

Acestea au fost primele cuvinte pe care le-a prins urechea mea, de la lupta de pe plajă. Nu puteam să-mi rotesc capul din cauza legăturilor pe care le aveam pînă şi pe frunte. Eram ţintuit de un stîlp în faţa căruia nu zăream decît o poiană mărginită de pădure. Zgomotul specific al păsărilor de apă nu se auzea, ceea ce mă făcu să cred că ne aflam departe de albia Karawery-ului. În schimb observai în copaci casele satului construite la fel ca adăposturile maimuţelor, pe coroanele întrepătrunse ale arborilor, la o mare înălţime de sol. Printre ochii întredeschişi mi se păreau cuiburile unor păsări uriaşe.

— On, ce-i cu tine ? Eşti rănit ? se auzi acelaşi glas pe care îl distinsei mai bine acum. Recunoscui vocea lui Muriel, care venea din stînga mea.

— Nu, Muriel. Ia spune-mi, sîntem cu toţii ?

— Lipseşte Dean !

— L-am văzut lovit de o săgeată şi căzînd din barcă.

— N-am avut noroc, se auzi vocea groasă a lui Kid. Pe deasupra, stîlpul acesta este plin de noduri. Un ciot

mi s-a înfipt chiar între umeri şi mă gîdilă teribil. Dar uite-i că vin.

În sunetele unui tam-tam se apropia un grup de papuaşi. Alţii, coborau cu o mare agilitate de-a lungul unor liane, din cutiile lor suspendate. Toţi erau bine proporţionaţi şi foarte supli, dar cu nişte expresii înfiorătoare, care inspirau teamă.

— Tapiroşii, murmură Hapi.

— Nu ştiu ce-or fi, dar tare urît mai arată, şuieră Kid.

Pilotul nostru avea dreptate. Faţa tapiroşilor, chiar împodobită, avea o înfăţişare de speriat. Băştinaşii erau gătiţi cu somptuoase coafuri din pene de păsări ale paradisului. Pe obrajii pictaţi în culori vii domina culoarea roşie. Aveau de-a lungul septumului nazal cît şi împrejurul bărbiei, ca o barbă artificială, bucăţi mari lustruite, de bambus şi de kina, o cochilie de sidef plată şi mare cît o farfurie. Acest kina, care le servea drept monedă şi totodată şi ornamente, era purtate de toţi în jurul gîtului, chiar şi de copii. Alţi tapiroşi mai bătrîni substituiseră obişnuitelor pene o ornamentaţie vegetală : ferigi, frunze roşii, flori şi muşchi. Centurile erau făcute din scoarţă, unele fiind gravate cu desene geometrice. În urmă veneau femeile, îmbrăcate în fuste din ierburi care coborau pînă la genunchi. Toate purtau pe cap cîte o bucată de plasă cu colţurile înnodate pe creştetul lor ras, plase în care se găseau fructe şi lucruri personale pe care probabil

tocmai le transportau în colibele lor. Aceste plase făceau parte, probabil, din ţinuta obligatorie, fiindcă n-am văzut nici o femeie fără accesorul sus-amintit. Majoritatea indigenelor erau acoperite de sus pînă jos cu un strat de pămînt alb-albăstrui. În jurul gîtului îşi atîrnaseră nenumărate coliere din nişte seminţe cenuşii, pe care australienii le numesc „Lacrimile lui Iob". Cîteva femei aveau capul uns din belşug cu noroi — acestea erau văduvele.

În timp ce femeile ne priveau preocupate, bărbaţii începuseră un dans de război. Vopsiţi în negru şi roşu, şi ţinînd în mîini nişte mari scuturi de lemn, ei se înfruntau ca două tabere duşmane. Se măsurau cu privirea, apoi înaintau rotind ameninţător topoarele deasupra capetelor. Nu se auzea nici un cîntec, nici o muzică. Singure zgomotele surde ale scuturilor care se ciocneau şi strigătele de excitaţie ale spectatorilor acompaniau acest simulacru de luptă. Expresia şireată şi feroce a feţelor, tensiunea tuturor muşchilor, sau mai precis întreaga lor atitudine, oferea un spectacol fioros. După ce dansul de război se sfîrşi, luptătorii se grupară la douăzeci de metri în faţa noastră, balansîndu-şi suliţele în mînă. Aruncară pe rînd armele lor. Primele două suliţe vîjîiră pe lîngă urechile noastre, fără să ne atingă, din fericire. A treia lance se înfipse în stîlpul de care eram legat, chiar între braţul rănit şi torace, zgîriindu-mă superficial, a patra nu mai avu timp să plece spre noi...

Dinspre marginea satului izbucniseră strigăte însoţite de zgomote de tobe. O clipă îmi fulgeră prin minte speranţa că satul a fost atacat şi că poate vom reuşi să ne dezlegăm şi să ne salvăm, în învălmăşeală. O sumedenie de noi papuaşi năvăliră în poiană. Dar, vai, în fruntea lor alerga malaiezianul !

De data aceasta nu mai era vorba de un atac. Nu mai exista nici o îndoială că cele două triburi erau în relaţii amicale, de vreme ce văzui pe malaiezian bătîndu-se prieteneşte pe umeri cu ceilalţi papuaşi şi alăturîndu-şi fruntea de cea a vraciului satului. Astfel întîlnirea kambrimanilor cu tapiroşii se soldă cu manifestări de prietenie şi cu discuţii guturale în care, după gesturile lor, se vedea că noi constituiam obiectul principal.

Muriel a fost dezlegată şi tîrîtă lîngă vraciul tapiros. În faţa acestuia, un papuaş a desenat un cerc ; la fel a procedat şi în faţa malaiezianului. Fată fu îmbrîncită în interiorul primului cerc. Malaiezianul îşi aruncă salba din dinţi de cîine în cercul din faţa lui. Atitudinea vraciului rămase impasibilă. În cercul malaiezianului mai apărură nişte topoare, după care acesta desenă o luntre. Vraciul nu schiţă nici un gest. În timp ce malaiezianul stătea nehotărît, vraciul îşi părăsi pentru un moment cercul şi desenă în cel al kambrimanului, alături de luntre, trei porci. Malaiezianul dădu din cap, iar cei doi se mutară fiecare în cercul celuilalt.

Mi-am dat seama astfel că asistasem la încheierea unui tîrg.

Tînăra fată rămase la picioarele şefului malaiezian, în timp ce noi furăm ridicaţi pe umeri de tapiroşi şi duşi spre marginea poienii. Deznodămîntul se apropia.

Deodată, băştinaşii din primele rînduri se opriră şi începură să urle ca scoşi din minţi. Tapiroşii se retrăgeau în dezordine, aruncîndu-ne de pe umeri la pămînt. Eliberarea mea se ivi de acolo de unde n-aş fi putut niciodată să bănuiesc. Din cauza dezordinei teribile ce se stîrnise, furăm călcaţi în picioare de fugari. Eu căzusem pe un băştinaş care se împiedicase şi, lungit pe jos, făcea eforturi să se ridice. În acest timp mi-a venit inspiraţia să-mi trec de cîteva ori mîinile pe lama securii băştinaşului de sub mine, secure care ieşea de sub brîul lui din scoarţă de copac. N-am apucat să-mi duc pînă la capăt planul, fiindcă papuaşul se ridică şi o rupse la goană. A fost de ajuns însă ca să-mi încordez braţele, ţinîndu-mi răsuflarea, pentru ca legăturile de liană, roase de tăişul de piatră, să plesnească. Atunci mi-am dat seama ce se întîmplă.

În faţa mea, înainta, scoţînd la scurte intervale urlete stridente, un coş uriaş de răchită, înalt de peste doi metri şi larg de aproape jumătate. În vîrf avea o mască macabru sculptată şi vopsită în roşu aprins. Ochii îi erau făcuţi din scoici. Eu aveam mîinile dezlegate, iar prietenii mei zăceau întinşi la pămînt, în apropiere. Continuam să privesc cu uimire matahala

ce înainta încet. Cînd coşul ajunse lîngă mine, am auzit lămurit un glas, însoţit de zgomotul unui obiect ce cade :

— Taie-ţi legăturile de la picioare. Fugiţi spre canoe... Poteca din spatele meu...

Coşul trecu de mine iar în locul lui, în iarba poienii, strălucea cuţitul lui Dean. Nimeni nu mă împiedică să-l iau, să-mi tai legăturile de la picioare şi să-mi eliberez, cît putui de repede, tovarăşii. O luarăm la fugă pe potecă. În spatele nostru izbucniră urlete ; erau kambrimanii care simţeau că le scapă prada pe care o urmăriseră cu înverşunare atîta timp. Numai tapiroşii continuau să se retragă înfricoşaţi, ca din faţa unei stafii. Masca se învîrti cîteva clipe prin mijlocul poienii, apoi se prăbuşi la pămînt. Cum iese un copil neascultător care s-a ascuns de mama sa sub pat, aşa a apărut Dean din spatele coşului. Profesorul se ridică la iuţeală şi, alergînd spre noi, ne ajunse în momentul cînd intram în pădure. Papuaşii, conduşi de malaiezian, se luară după noi. Avansul nu era mare, ne despărţeau numai cîţiva metri. Ne-am repezit la o pirogă. Vîsleam din răsputeri. În urma noastră albia rîului era plină de bărci cu războinici. Kambrimanii începură să arunce cu topoare şi săgeţi. Noi ne lăsam capetele, ascunzîndu-ne cum puteam mai bine după bordaj, însă, după un timp, barca noastră fu ciopîrţită în aşa hal, încît începu să ia apă. Singura salvare era tot pădurea. Ne-am îndreptat din nou spre mal,

am sărit pe nisip şi am pornit în goană spre liziera pădurii. Hapi încerca deznădăjduit să ne acopere retragerea golindu-şi toate gloanţele din revolver. După ce le termină, o luă la fugă după noi. O săgeată îmi străpunse braţul deja rănit. Simţeam gîfîiturile şi tropăiturile kambrimanilor la cîţiva metri în spatele meu.

Deodată, răsună o salvă de carabine, urmată de o explozie formidabilă. Mă împiedicai, şi m-aş fi prăbuşit, desigur, dacă cineva nu mă prindea la timp în braţe. Deschisei ochii înceţoşaţi şi înainte de a-i reînchide, pentru mult timp, mai avui vreme să zăresc o bluză militară pe umerii căreia recunoscui epoleţii armatei australiene.

Uruitul unui motor m-a dezmeticit. O mînă caldă pe frunte mă făcu să deschid ochii. Din nou aplecată deasupra mea, Muriel zîmbea cu blîndeţe.

— On, prietene, îmi era teamă că nu-ţi mai revii. Te-am bandajat cum am putut.

— Unde mă aflu ? şoptii eu.

— În siguranţă ; în şalupa ofiţerului districtual.

M-am ridicat în capul oaselor şi mi-am dat seama că mă găseam culcat într-un pat din cabina unui mic vas. Uşa se deschise.

— E voie ?

Înăuntru păşiră Kid şi profesorul însoţiţi de un bărbat mărunt, dar bine făcut. Noul venit avea o figură cu trăsături colţuroase, brăzdată de o cicatrice pornind

de la urechea stîngă şi sfîrşind deasupra sprîncenelor stufoase. Un nas borcănat, deasupra unor buze groase, completa o expresie pe care o socotii, dacă nu ameninţătoare, cel puţin antipatică. Încrucişîndu-mi însă privirea cu aceea a doi ochi blînzi şi luminoşi, îmi schimbai părerea.

— On, îţi prezint pe domnul Nat Wallace, ofiţerul districtual al regiunii Sepik-ului mijlociu, salvatorul nostru...

— Dragul meu Dean, îl întrerupsei, nu-mi pot închipui prin ce minune ai scăpat teafăr.

— Cunoştinţele mele etnografice mi-au fost de mare ajutor. Hai să-ţi povestesc. În timpul luptei cu tapiroşii, o săgeată m-a lovit în umăr, dar nu m-a rănit. Vîrful ei nu a făcut altceva decît să scoată scîntei din tăişul toporului de piatră pe care-l purtam în spate. Cum eram însă dezechilibrat, am căzut în apă între două pirogi. Nu ştiu cum au fost acestea manevrate, dar bordajele lor s-au unit, iar eu m-am ascuns pentru un moment între ele, după care am rupt-o la fugă. Cînd tapiroşii şi-au dat seama că lipsesc, eram de acum ascuns în pădure. Nu m-au urmărit, ocupaţi fiind cu voi. Am avut mare noroc. La aceşti papuaşi, chiar la intrarea în sat, se găsesc aşezate nişte coşuri uriaşe de răchită. Ele nu reprezintă nimic altceva decît spiritele ocrotitoare, care apără tribul de spiritele rele. Nimeni nu îndrăzneşte să le atingă fiind considerate tabu...

— ...iar tu te-ai vîrît într-unul din ele şi ai folosit puterea lor vrăjitorească.

— Reuşeam pe deplin, dacă nu intervenea malaiezianul. Tapiroşii s-au speriat şi au dat bir cu fugiţii, dar kambrimanii nu au renunţat şi au continuat urmărirea. Acum am fi discutat atîrnînd de sfori — ţii minte vorba lui Kid — dacă nu ne ciocneam cu patrula domnului Wallace ! rîse profesorul.

— Dar aflaţi, domnule Marcu, că această întîlnire nu se datoreşte întîmplării, spuse ofiţerul !

— Cum aşa ? Istorisiţi-mi cum s-a petrecut ?

— Îţi ajunge pentru starea de slăbiciune în care eşti, interveni Muriel. Îţi vom explica mai tîrziu. Pînă atunci fă bine şi înfruptă-te dintr-un prînz original, alcătuit din specialităţi locale.

Nu protestai în faţa hotărîrii fetei, fiindcă avea dreptate, respiram greu şi cuvintele îmi ieşeau anevoios din gîtlej. M-am ridicat susţinut de pilot şi de profesor şi m-am aşezat pe un fotoliu din duneta şalupei. Hapi se apropie de mine cu o tavă încărcată, pe care mi-o puse pe genunchi, exclamînd :

— Domnule doctor, veţi avea ocazia să serviţi ouă bătute de muruk, friptură de gouria cu garnitură de kunga.

— Ce naiba tot îndrugi ? tradu-ne, Hapi ! M-am săturat de papuaşi şi toate numirile lor ! se înfurie Kid.

— Aşa se spune pe limba mea, răspunse Hapi, de loc supărat de izbucnirea pilotului. Muruk-ul înseamnă

casoar, gouria este un fel de curcan, iar kunga o plantă care creşte pe malul rîurilor.

— Ţin să-ţi atrag atenţia, domnule doctor, că un ou de casoar echivalează cu douăsprezece ouă de găină, spuse zîmbind Muriel.

— Atunci, mai bine malaiezianul te cumpără oferind ouă în loc de topoare ! glumii eu.

— Ehei, interveni Dean, habar n-ai tu. Un topor din partea centrală estică a Noii Guinee — mai ales dacă este fabricat din roci vulcanice — reprezintă o măsură recunoscută a valorii ! Poţi să cumperi cu aceste „topoare ceremoniale", porci, alimente, luntre, vraci şi chiar neveste...

— N-am aflat ce s-a mai făcut cu malaiezianul. Lămuriţi-mă şi pe mine de ce aţi spus că întîlnirea cu domnul Wallace nu se datoreşte unui fapt întîmplător ? întrebai eu, arzînd de nerăbdare.

— Nu ştiu — continuă Dean — dacă ai avut timp să auzi o bubuitură în momentul în care era gata să fim prinşi. Ea a fost pricinuită de un glonţ plecat din puşca unuia dintre soldaţi, care a nimerit o mină neexplodată, uitată din timpul războiului cu japonezii. Aproape să nu-ţi vină să crezi că malaiezianul a fost sfîrtecat de schijele ei ! Papuaşii au luat-o la fugă ; pe unii i-au prins soldaţii, alţii s-au făcut nevăzuţi. Cît despre cealaltă întrebare, la ea îţi va răspunde domnul Wallace în persoană.

În timp ce profesorul povestea, ofiţerul scoase din buzunarul de la piept un obiect mic. Recunoscui cu mirare cutiuţa nichelată de metal pe care o văzusem la Yessimbit în mîna papuaşului ce părăsise în goană coliba lui Sparding, îndreptîndu-se spre pădure. Wallace o desfăcu apăsînd pe un resort şi-mi întinse o mică hîrtie împăturită. Am desfăcut-o nerăbdător. Conţinea, zgîriate cu o peniţă veche, următoarele cuvinte : „Tomy, bomba şi-a făcut datoria, dar Muriel e în viaţă. Pe ceilalţi am să-i lichidez la Mont-Huriba. Pe fată o voi mai păstra un timp. Sparding."

— Domnule Marcu, începu ofiţerul, pe data de 13 octombrie, în mijlocul Sepik-ului, în apropiere de Angorum, a fost zărită o barcă cu motor care părea că nu are mecanic. Cînd ne-am apropiat, în ea zăcea un papuaş decapitat, iar în fundul bărcii am găsit această cutiuţă. Deschizînd-o şi aflîndu-i cuprinsul, ne-am dat seama că este vorba de pasagerii avionului prăbuşit cu o săptămînă înainte, din motive necunoscute, deasupra lanţului central. Cunoşteam faima tristă a localităţii Mont-Huriba şi am plecat îndată cu un detaşament de soldaţi către punctul acela. Acolo, le-am luat-o înaintea celor ce vă aşteptau. Dintre ei mi-au scăpat doar cîţiva, împreună cu malaiezianul. Atunci mi-am împărţit detaşamentul în două. O parte am trimis-o la Yessimbit, unde, din gura unui prizonier, am aflat că se ascunde Sparding, un individ ale cărui semnalmente corespund întru totul cu acelea ale unui

bandit pe care avem toate motivele să-l prindem viu. Eu, cu cealaltă jumătate a detaşamentului, am căutat să vă ajung şi să vă salvez de urmăritori. Cu puţin înainte de a vă scăpa, patrula de legătură mi-a raportat că Sparding a fost prins în vizuina de la Yessimbit.

— Unde se află acum banditul ? Nu credeţi că ar fi cazul să avem şi noi o întrevedere cu el ? întrebai eu.

— Fără îndoială, domnule doctor. M-am gîndit la aceasta şi am dat dispoziţie detaşamentului să ne aştepte cu Sparding la Angorum.

— Pentru mine mai multe lucruri sînt clare acum, izbucni Kid. În primul rînd îmi explic de ce a explodat motorul, şi în al doilea m-am convins că zgomotul, pe care mi s-a părut că-l aud înainte de a intra în coliba unde amabilul Sparding ne găzduia, era într-adevăr al unei bărci cu motor ; ...şi canalia afirma că motorul este defect !

— Dar ia stai, bătrîne, spuse Dean, ce vorbeşti prostii ? Avionul nu a explodat, tu ai spus singur că s-a blocat motorul.

— Da, domnule profesor, dar „bomba" din scrisoarea lui Sparding trebuie înţeleasă în sensul unui mecanism complicat care a provocat blocarea vreunui contact... cam tot explozie vine asta...

— Domnule Wallace, cine este acest Tomy, căruia îi este adresată scrisoarea ? îl întrebai eu.

— Chiar, cine este Tomy care se interesează într-atît de soarta mea ? se întrebă şi Muriel.

— Din păcate, la Angorum sau la Marienberg nu am putut să aflu cine este individul. Pare a fi o poreclă.

CAPITOLUL VI

16 octombrie... Trecusem de confluenţa Karawery-ului cu Kurasumaery, pătrunzînd în apele Sepik-ului. Acum navigam pe cel mai mare fluviu al Noii Guinee şi priveam sprijiniţi de balustrada dunetei desfăşurarea primelor sate pacificate care se zăreau de cînd ne găseam prin aceste locuri.

— Iată Tananbum ! Nu mai avem mult pînă la Angorum, unde vom debarca, ne anunţă Wallace.

— Sepik-ul mijlociu ! murmură Dean.

— De aici începe ? îl întrebai.

— Nu, aici se termină. Sepik-ul de jos începe de la estuar şi pînă la satul Tananbum. Are 180 km lungime. De aici, în amont, pe o distanţă de aproape 300 km, curge cel mijlociu. Restul pînă la 580 km reprezintă Sepik-ul de sus.

— Clasificarea este a dumitale, profesore ? glumi Kid.

— Ei, a mea !? Această clasificare aparţine germanului Otto Resche. A făcut-o în anul 1908, cu ocazia unei expediţii ştiinţifice patronată de Institutul Geografic din Hamburg.

— Acum mai este valabilă ?

— Desigur. Este cunoscută şi de diferitele triburi.

La amiază am ajuns la Angorum şi peste puţin timp ne aflam în clădirea garnizoanei. De cum pătrunserăm în birou, văzurăm în faţa noastră silueta masivă a lui Sparding. Wallace deschise ancheta.

— Individul acesta, spuse el, ne-a dat multă bătaie de cap. Îl urmărim de zece ani. Am să vă povestesc numai cîteva din fărădelegile lui, ca să vă daţi seama cu cine avem de-aface.

— Inutil, căpitane, îl întrerupse Sparding cu impertinenţă. Domnilor, se adresă el către noi, vă propun o afacere !

— Mizerabilule ! scrîşni Kid, gata să se repeadă.

— Uşor, pilotule, încercă să glumească Sparding. Domnişoară Dupont îţi aduci aminte de persoana mea?

— Da, răspunse Muriel calmă, îmi amintesc. Eşti „vărul" domnului Fenimore, cu care ai venit în vizită odată la ferma noastră din Australia, de lîngă Dubbo. Eram fetiţă pe atunci.

Rămaserăm uimiţi ; priveam cu admiraţie pe Muriel. Fata dovedea multă stăpînire de sine şi mîndrie în aceste clipe ce răscoleau amintiri dureroase pentru ea.

— Exact, spuse Sparding. Soarta mi-a întors planurile pe dos. Vă felicit că aţi scăpat surprizei ce vi-o pregătisem. Acum mă aflu la dispoziţia dumneavoastră şi ştiu bine ce mă aşteaptă. Repet, însă, vă propun un tîrg.

— Nu încheiem tîrguri cu oameni de teapa dumitale ! exclamă scîrbit Wallace.

— Păcat, sînt lucruri care vă privesc direct, domnişoară Dupont. Lucruri pe care le voi duce cu mine în mormînt. Dacă îmi garantaţi viaţa, destăinuirea lor v-ar aduce avantaje pe care nici nu le bănuiţi.

— Să încercăm, răspunse căpitanul în silă, după ce schimbă o privire fugară cu Muriel.

Sparding întinse mîinile spre unul din soldaţii care stăteau în spatele lui. Cătuşele de la mîinile ticălosului fură desfăcute. Atunci Sparding ridică piciorul şi îşi deşurubă tocul cizmei, de unde ieşi la iveală un cartuş gol. Din el scoase o hîrtioară răsucită, pe care o desfăşură în faţa noastră.

— Domnilor, începu Sparding, în iulie 1954, doi ocnaşi au evadat din închisoarea de pe insula Norfolk...

— Cunoaştem, îl întrerupse Wallace. Numărul 1273, numit John Redstone alias Mister Sparding, şi nr. 1148 numit McTagart, individ pe care n-am reuşit să-l identificăm şi să-l prindem pînă acum. Este cumva aceeaşi persoană cu Tomy, cel căruia îi adresaseşi scrisoarea aceea de la Yessimbit ?

— Am să vă răspund mai tîrziu, rosti Sparding după un moment de tăcere. Să revenim însă la ceea ce ne interesează acum. Puţin timp după evadare, Tagart a intrat în serviciul inginerului Dupont. Acesta tocmai descoperise nişte filoane de aur în vecinătatea munţilor Hagen. Fiindcă aveam mare nevoie de bani, am hotărît să luăm sub exploatarea noastră filoanele. Trebuia însă suprimat proprietarul. La un timp după ce, profitînd de încrederea pe care i-o acorda Dupont, McTagart a sustras harta regiunii, inginerul „s-a îmbolnăvit" şi s-a stins treptat. Tagart a plecat apoi din Markham şi eu am început să explorez zona haşurată din planul hărţii. Am prevăzut eventualitatea unei copii a hărţii, deci a unei concurenţe din partea moştenitoarei lui Dupont. De aceea am hotărît ca să dispari şi dumneata, domnişoară. O telegramă fictivă din Djakarta te chema în Indonezia. La aeroportul din Camberra, un om al nostru trebuia să te urmărească secundă cu secundă şi să strecoare în aparat o maşină infernală. Cînd v-aţi urcat în avion, aveaţi în valiza dumnevoastră o asemenea „jucărie".

— Jucăria era o bombă cu ceas, deci ? întrebă Kid.

— Da, fatalitatea sau şansa — depinde pentru cine — a făcut ca după o oră şi 59 de minute, din cauze independente de noi, motorul să se blocheze iar aeronava să se prăbuşească deasupra lanţului central. Complicele nostru din Camberra, cînd a sesizat că intenţionaţi să vă îmbarcaţi în avionul auxiliar a pătruns în camera du-

mitale din hotel și a pus în funcțiune ceasul bombei. Peste două ore trebuia să vă volatilizați în noapte.

— De aceea cereai dumneata la Yessimbit să-ți spunem orele precise ale decolării și ale prăbușirii ?

— Ai dreptate, pilotule.

— Îmi pare rău, domnule Sparding, rînji Kid. Dacă explozia trebuia să se producă peste două ore, află că, din păcate pentru dumneata, două ore s-au împlinit exact la un minut după prăbușire.

— Într-adevăr, spuse Sparding, mușcîndu-și buza pînă la sînge. Am fost foarte surprins cînd v-am întîlnit. Muriel nu m-a recunoscut. V-am îndrugat o poveste despre prezența mea în satul kambrimanilor pentru ca să cîștig timp pînă să mă hotărăsc ce să fac cu voi. Spre a nu avea neplăceri, m-am gîndit că este mai bine să vă lichidez departe de Yessimbit și am trimis un papuș să-l înștiințez pe Tomy de cele întîmplate.

— Deci, Tomy se află undeva pe Sepik-ul de jos ? îl întrebă iute Wallace. Unde anume, răspunde ? El este McTagart, nu ? !

— N-am spus asta, răspunse zîmbind Sparding.

— Bine, canalie ! zbieră ofițerul, ai să spui tu odată și odată. Dar de numele omului vostru din Camberra îți amintești ?

— Poftim, mi-e egal. Miki Sanders ! Dar acum, după ce v-am cedat și harta, sper că nu mă trimiteți în fața plutonului de execuție ; împachetați-mă din nou cu des-

tinația Norfolk. Am mare noroc la evadări, zîmbi Sparding cu cinism.

— De ajuns pentru astăzi. Luați-l ! Domnișoară Dupont harta vă aparține.

Cît a mai durat întrevederea lui Wallace cu ofițerii postului de control, noi am hoinărit prin așezarea papuașilor din Angorum. Am avut chiar șansa de a asista la un „sing-sing". Acesta este numele general al oricărei sărbători a unei comunități de papuași. Angorum se află pacificat de mai bine de douăzeci de ani. Vînătoarea de capete era interzisă și pedepsită. Se mai practica rar și pe ascuns în ascunzișurile întunecoase ale pădurii. Rămăseseră însă manifestările artistice și religioase legate de acest ritual.

Ne aflam la marginea unei poieni mărginite de colibele indigenilor.

Luminișul răsuna de zarva unor pregătiri intense. Hapi, care ne ținea loc de ghid, îi explica lui Dean că va avea loc „sărbătoarea circumciziei", adică „Baloum"-ul.

— După ce cunoști ? îl întrebă profesorul.

— Văd că au venit mulți invitați ai triburilor vecine. Uite și pe interpreți și pe organizatori : sînt copii de schimb între triburi.

— Cum adică „copii de schimb" ?

— Li se spune așa pentru că aceștia stau acasă numai în perioada unor scurte concedii. În timpul războaielor,

ei erau consideraţi persoane sacre. Acum servesc ca tîlmaci şi „comercianţi".

În jurul poienii, bărbaţii şi tinerii războinici stăteau în picioare. Ei aveau armuri de nuiele în jurul toracelui şi purtau toate „bijuteriile lor de familie" : pe frunte banderole din dinţi de cîine, pe gît coliere din dinţi de mistreţi, pe mîini brăţări împletite, în jurul şalelor centuri din mănunchiuri de fibre şi plase tricotate, împodobite cu pietricele regulate sau brodate cu nenumăraţi dinţi de cîine şi cangur. Tinerii, cărora urma să li se facă operaţia circumciziei, formau un cerc împrejurul bărbaţilor ; ei aveau faţa mînjită cu alb, negru şi roşu. Nasul le era gătit cu mici beţişoare de os ce le traversau aripioarele şi septumul. Kid, căzut chiar în admiraţia pitorescului lor, bombăni :

— De unde naiba obţin ei varietatea asta de culori ?

— Nu-i greu, răspunse papuaşul ; negrul îl fac din răşină de bambus pe care o amestecă cu funingine ; albul îl împrumută din blocurile de cretă calcaroasă ; iar roşul îl iau de la fructele arborilor.

— Uită-te la ei cum mai ţopăie...

— Se pare că viitoarei generaţii de războinici îi este foarte plăcută această ceremonie, observă Muriel.

— Bineînţeles ! După o perioadă de adevărat chin, au prima ocazie să fie mai liniştiţi. Două luni au fost închişi în casa Tambaran unde au fost aspru trataţi. Un vraci le-a făcut în piele incizii profunde. Uite ce de cicatrice le acoperă bustul ! Şi nu trebuie ca aceste răni să

se refacă prea repede, fiindcă tocmai umflarea cărnurilor dă acestor tatuaje un aspect „artistic".

— Pe cît de veseli sînt băieţii, pe atît de mohorîte sînt femeile, remarcă pilotul.

— Sînt obosite, replică Dean în locul lui Hapi ; au muncit cu rîvnă la nenumăratele preparative ale acestei sărbători şi nici măcar nu se vor putea bucura de rodul trudei lor.

Zării multe femei îmbrăcate în sumare fuste de ierburi, alergînd încolo şi încoace ; toate foarte urîte şi îmbătrînite. Singurele lor podoabe erau bucăţile de bambus care le atîrnau pe sîni. Unele cărau coşuri cu fructe de sago, cu trestie de zahăr, sau alte legume pe care le depuneau în stive la marginea poienii ; altele aduceau porci domestici şi cîini legaţi de scurte funii. Toate femeile însă păstrau mare grijă să nu calce în mijlocul cercului format de tinerii războinici.

La un moment dat, am auzit nişte fluierături şi şuierături.

— Fluierele sacre pentru „Baloum", şopti Hapi.

Din pădure au apărut cîţiva bătrîni. Desigur că erau vracii triburilor, deoarece învîrteau în mîini instrumente asemănătoare celor văzute de noi în casa Tambaran din satul părăsit, pe care l-am întîlnit la începutul călătoriei noastre. Femeile se retraseră aproape fugind.

Observîndu-mi mirarea, prietenul meu, papuaşul, completă :

— Fluierele sacre vestesc femeilor care aduc provizii apropierea legendarului „Tambaran" ; şuieratul lor are rolul de a le preveni de efectele mortale ale privirii acestuia.

De îndată, bărbaţii şi-au luat lăncile şi au început să-şi dispute cinstea de a străpunge inimile porcilor şi ale cîinilor. Strigăte de admiraţie sau de dezamăgire răsunau din mijlocul diferitelor grupuleţe de suporteri, care aproape ignorau prezenţa noastră.

— Este un fel de concurs, ne explică prietenul nostru, papuaşul. Cîştigă cel care răpune animalul vărsînd cît mai puţin sînge.

În acest timp, vracii au trecut la iniţierea propriu-zisă a tinerilor. Se vedeau venind alţi bătrîni care purtau pe braţe un fel de pălării de formă conică, unse cu var şi împodobite cu pene sau cu flori. Mă întorsei întrebător către Hapi.

— Acesta este semnul bărbăţiei. Tinerii iniţiaţi nu-şi mai scot pălăriile de pe cap decît la prima luptă. Sînt obligaţi să doarmă cu ele tot timpul.

— Cum se poate să doarmă cu ele ! ? se miră Muriel. Cred că pălăriile se strică în timpul somnului.

— Bieţii tineri ! suspină Hapi, ei dorm cu capul aşezat pe un fel de scăunel special, prevăzut cu o scobitură

pentru gît. De altfel aţi mai văzut şi în altă parte asemenea scaune.

— Mi se pare că după înmînarea pălăriilor începe adevărata sărbătoare, zise profesorul. Se cîntă şi se dansează în mod sălbatic, pînă la epuizare. Cînd se termină tot ce este de mîncare, se sfîrşeşte şi sărbătoarea, iar ciclul războaielor reîncepe. Aici, la Angorum nu, dar în zonele interzise...

— Nu, domnule Dean, îl întrerupse papuaşul. Pînă cînd să se desfăşoare petrecerile mai rămîne „Ipaia".

— De aceasta n-am mai auzit ! Ce este ?

— Uite, vedeţi acele măşti înspăimîntător de hidoase şi de fioroase care în sunetele îndepărtate ale unui tamtam nevăzut ies acum din pădure ?

— Da, le văd.

— Ei bine, ele sînt sufletele celor morţi care trăiesc retrase în întunericul pădurii. Măştile reprezintă pe strămoşii decedaţi care pînă la ivirea zorilor pot dansa pentru ultima dată împreună cu cei vii ; dar la apariţia primelor raze de soare, ei trebuie să dispară pentru totdeauna. Mai înainte însă de a dispare, „strămoşii" vor asculta jurămîntul tinerei generaţii de războinici, care îi vor asigura că moartea lor va fi răzbunată. Iar rarele capete retezate care mai sînt şi acum, chiar sub nasul australienilor, ascunse cu grijă prin ungherele colibelor, trebuiesc puse pe seama acestui jurămînt.

Pînă la începerea ospăţului, ne-am întreţinut cu cîţiva papuaşi spectatori, Hapi ţinînd loc de traducător. Cu

acest prilej am constatat completa lor ignoranţă în legătură cu tot ce se petrece la 30 mile în amont, la Japandei sau la 30 mile în aval la Tunbungam. Pentru ei regiunile din jurul Sepik-ului mijlociu sînt considerate „Ţara namuki", adică ţara necunoscută.

Dar adevărata sărbătoare nu am mai avut timp s-o urmărim. Wallace terminase consfătuirea cu ofiţerii postului de control al regiunii şi părea grăbit să se întoarcă la Marienberg. Am părăsit Angorum şi ne-am continuat drumul pe Sepik.

Peisajul se schimbase destul de vizibil. Albia se lărgise şi între malurile ei împădurite era acum o distanţă de aproape o milă. Aceste maluri reprezentau limita creşterii apelor din anotimpul ploios cînd şuvoaiele dezlănţuite se scurg într-un pasaj rectiliniu către ocean. După sezonul ploilor, curentul se calmează şi abandonează pe margine o fîşie noroioasă care posedă o prodigioasă varietate de vegetaţie ; se pot întîlni sago, bananieri şi cocotieri. Iar în palisada strîns formată de ei strălucesc florile albe şi roşii ale hibiscuşilor şi cele colorate în diferite feluri ale frumoaselor orhidee. De pretutindeni se auzeau ţipetele numeroşilor papagali.

Pe înserate vom ajunge la Marienberg. Printre trunchiurile de cocotieri se zăresc clădirile unui adevărat orăşel.

— Înainte a fost aci o mînăstire, ne arată Wallace nişte ziduri cenuşii. Este printre primele misiuni ale colonizatorilor, preciză el. Au mai rămas capela şi decovilul

care transportă trunchiuri de la fabrica de cherestea din pădure. Au mai rămas şi obiceiurile ; vă veţi convinge mîine, mai aveţi timp — cursele regulate pentru Holandia sau Port Moresby sînt din două în două zile.

Intrarăm în Marienberg şi pentru prima dată, după aproape două săptămîni, dormii într-un pat adevărat...

18 octombrie... Dimineaţa, împreună cu prietenii mei, am luat pentru ultima dată contact cu Noua Guinee. Rătăceam prin aşezarea papuaşilor de la marginea Marienbergului propriu-zis. M-am convins că şi astăzi, după patru secole şi jumătate de cînd Francisco d'Abren a zărit pentru prima dată insula în anul 1511, din tot ce ne-a fost relatat de Louis Vaz de Torres, Schauten, William Dampier, Cook, Bougainville, La Pérouse, d'Entrecasteaux şi Dumont d'Urville, nimic nu s-a schimbat în ocupaţia şi tradiţia băştinaşilor. Tot ce în altă parte ar fi socotit drept superstiţie, aci nu supără pe nimeni. Se păstrează aceleaşi ritualuri, aceleaşi podoabe, ornamentaţii sau manifestări artistice ; numai vînătoarea de capete a fost uitată... Aici... Dar mai sus, la cîteva sute de kilometri ?

În Marienberg civilizaţia şi-a pus amprentele şi alături de colibele papuaşilor decorate cu omoplaţi de porc dispuşi în evantai şi înnegriţi de fum se văd clădirile moderne. În acest orăşel există poştă, spital, biserică, dar o

parte din populaţie recurge tot la tobe, vraci, ipaie sau totemuri.

Aşteptînd să se scurgă şi cele cîteva ore care mai rămăseseră pînă la plecarea avionului ce făcea cursa Marienberg-Port Moresby, ne plimbarăm pe faleza micului port. Admirarăm inventivitatea pescarilor papuaşi. Ei împleteau şi reparau plasele de pescuit, care nu erau însă confecţionate de oameni, ci împletite peste noapte de nişte păianjeni uriaşi, specifici Noi Guinee. Pescarii leagă cu liane un cadru mare de bambus, pe care apoi îl aduc în junglă şi-l atîrnă de pomii vizitaţi de aceşti păianjeni care se hrănesc cu păsări de mărimea porumbeilor. Dimineaţa, aduc din pădure plasele gata fabricate ; asemenea plase susţin uşor pînă la 3—4 kg de peşte.

Între timp, pe ţărm se stîrni mişcare. O şalupă îşi făcu apariţia îndreptîndu-se cu toată viteza spre noi. Era unul din vasele guvernămîntului care ţinea legătura cu postul aflat într-unul din recentele sate pacificate din zona interzisă. Din şalupă săriră cîţiva soldaţi. Ajutaţi de băştinaşii de pe ţărm, ei depuseră pe debarcader trei războinici indigeni, vopsiţi cu negru pe faţă şi imobilizaţi în strînse frînghii de liane. Explicaţia domnului Wallace, care ne însoţea pretutindeni de cînd ne aflam la Marienberg, ne adeveri ceea ce înclinam să bănuim :

— Sînt şefii unor triburi de vînători de capete, care au fost aduşi aci spre a fi judecaţi.

— Ce se va întîmpla cu ei ? întrebă Muriel.

— Vor fi trimiși îndărăt în satul lor unde vor fi spînzurați drept pildă pentru alți amatori de cranii umane. Credeți-mă, acesta este singurul mijloc eficace pentru a zdruncina tradiția papuașilor din regiunile necontrolate și a-i determina să renunțe la obiceiul de a vîna capete.

— Domnule Wallace, îl întrebai pe ofițer. Soarta a făcut ca în cîteva zile să avem de-a face cu multe triburi de vînători de capete. Am observat că îmbrăcămintea, podoabele și obiceiurile diferă de la unul la altul. Un singur lucru este absolut comun : toți își mînjesc fața în negru. Are aceasta vreo semnificație ?

— Ați ghicit, domnule Marcu. În special kambrimanii, la care se pare că vînătoarea de capete a fost din timpurile cele mai vechi ocupația favorită, uzează de acest lucru. Folclorul lor este impregnat de acest gust crud. Să vă povestesc o originală legendă care dăinuie aci și o să înțelegeți.

„...Era de mult, cînd acolo unde locuiesc acum kambrimanii, trăia un om, Burugoyomoto, împreună cu nevasta sa, numită Yam, cu micul lor copil Enaja, cu sora lui Yam, anume Kamba. Cele două surori se iubeau, dar se distrau adesea tachinîndu-se. Într-o zi, Kamba i-a spus lui Yam :

— Du-te să cauți sak-sak, este rîndul tău, eu rămîn acasă ca să am grijă de copil.

Yam a făcut pregătirile de drum, a dat să sugă copilului și l-a băgat într-o oală mare, gîndind că astfel nu poate să se miște, nici să i se-ntîmple vreun rău. Cînd

sora sa a plecat, Kamba şi-a scos nepoţelul care plîngea din oală. Ea auzise cîndva spunîndu-se că cel mai bun mijloc pentru dezvoltarea copiilor este să scuipi pe corpul lor betel. Într-adevăr, după ce a făcut aceasta, Enaja s-a mărit văzînd cu ochii. S-a sculat, a început să meargă şi apoi să alerge. Dar cînd mama a revenit, l-a recunoscut de îndată. Enaja a început viaţa sa de tînăr şi şi-a fabricat singur lănci, săgeţi şi securi. Odată, el a omorît un casoar, apoi şi-a mînjit figura cu funingine, s-a dus la mama sa şi-a întrebat-o :

— Mamă, această pictură îmi stă bine ?

— Nu, tu eşti urît, a răspuns Yam.

Altă dată, el a străpuns cu lancea un porc ; şi-a înnegrit iarăşi figura :

— Mamă, sînt frumos ?

— Nu, eşti urît !

Într-o zi Enaja crestă o tobă dintr-un trunchi de copac. Arborele era foarte tare, iar uneltele de piatră tăiau greu. Munca înainta încet. Enaja măsură cu braţele profunzimea găurilor pe care avea să le facă. Tatăl său îl privea.

— Am lucrat bine ? îl întrebă Enaja ; măsoară şi tu.

Tatăl a deschis braţele aplecîndu-se ; atunci Enaja i-a dat lovitura de graţie cu un topor. Apoi i-a tăiat capul, iar corpul i l-a aruncat într-un mărăciniş. Şi-a mînjit din nou faţa cu funingine şi s-a înfăţişat înaintea mamei sale, care cînd îl zări exclamă :

— O, copilul meu, cît eşti de frumos ! Această pictură neagră îţi stă foarte bine.

Într-o zi a început să plouă foarte tare ; rîul s-a revărsat, iar Enaja, împreună cu cele două femei, s-au refugiat între ramurile înalte ale unui „yaembwas", un arbore de fier. Arborele a crescut foarte repede, vîrful atingînd norii. Atunci cei trei s-au instalat pe un nor. Deodată arborele s-a uscat şi Yam, Kamba şi Enaja n-au mai putut să coboare pe pămînt şi au rămas acolo sus.

Yam prefera să se odihnească ; Ea a devenit Yagos, adică Luna. Kamba a devenit Evas, adică zorile, iar Enaja a devenit Soarele. Din acea epocă toţi trei, succedîndu-se unul după altul, fac munca cerului. Din Enaja a descins primul Kambriman, numit Yambimarimo ; de aceea kambrimanii au dreptul să-şi revendice proprietatea soarelui, a lunii, a zorilor şi a ploii. Şi de atunci ei vînează capete şi-şi mînjesc faţa cu funingine, urmînd exemplul lui Enaja."

— Da, foarte interesant. Nu cunoşteam această legendă, spuse Dean încîntat.

— Domnule comandant ! se auzi strigătul unui băştinaş care alerga pe debarcader, căutîndu-l pe Wallace. Domnule comandant, a sosit domnul Young !

— Minunat, cheamă-l încoace să-i ia în primire.

Întorcîndu-se spre noi, ofiţerul adăogă :

— Young este funcţionarul care se ocupă de această problemă. Încă nu am lucrat cu el fiindcă îl înlocuieşte de curînd pe cel vechi care a murit într-o încăierare. Pare

un tip cu experienţă. N-am reuşit să-l cunosc prea bine ; cu cîteva zile în urmă, înainte ca eu să plec în căutarea dumneavoastră, Young mi-a cerut o permisie pentru Australia, motivată de interese personale. Dar uite-l că apare.

Văzurăm apropiindu-se de noi, cu paşi sprinteni, în ciuda vîrstei ce părea s-o aibă, un individ îmbrăcat în nişte veşminte civile. Pe capul lui lunguieţ cele cîteva fire de păr care mai rămăseseră erau cu desăvîrşire albe.

Nu aş fi putut să-mi închipui că această întîlnire va fi izvorul unor întîmplări neprevăzute şi dureroase pentru noi. În momentul în care Young ajunsese la aproape douăzeci de metri distanţă, auzirăm două exclamaţii : prima de surprindere, a doua de mînie.

— Domnul Fenimore aici ? De necrezut ! strigă Muriel.

— Tomy, izbucni Hapi cuprins de furie.

Acel care se numea Tomy-Fenimore-Young se oprise ca lovit de trăsnet. El se uită lung la noi, apoi se întoarse cu o iuţeală uimitoare şi o luă la fugă spre sat. Dar prietenul nostru papuaş nu-l lăsă să se îndepărteze. Hapi îl ajunse din cîteva salturi şi îi sări în spate ; amîndoi se rostogoliră pe pămînt. Ne repezirăm spre cele două fiinţe care se luptau cu înverşunare. Young, cu umerii lipiţi de nisip, se zbătea cu furie, încercînd zadarnic să descleştеze mîinile lui Hapi care-i prinseseră gîtul ca într-o menghină. Fără să izbutească aceasta, îşi azvîrli totuşi piciorul în abdomenul papuaşului care căzu alături. Young încercă să se ridice, dar Hapi se aruncă din nou asupra

lui. Sub săgeţile de foc ale soarelui torid străluci pentru o fracţiune de secundă lama unui cuţit.

La locul ciocnirii, Young zăcea întins pe spate cu picioarele răşchirate. Răsufla sacadat, iar fiecare respiraţie îi scotea din rana de lîngă umărul stîng valuri de sînge. Îl înşfăcarăm pe Hapi care continua să se agite. Eu îngenunchiai lîngă Young şi îi sfîşiai cămaşa. Intenţionam să-i examinez rana, dar nu apucai să mai fac vreo mişcare. În acel moment, răsună un foc de revolver care aproape mă asurzi. Se trăsese de la mai puţin de o palmă distanţă de urechea mea. Înainte de a mă lămuri, un al doilea glonţ plecă din acelaşi loc. De după ceafa mea, în mîna întinsă a lui Young, tremura un mic pistolet cu prăsele de sidef. Cu o singură lovitură, îi aruncai arma. Pleoapele muribundului clipiră repede de cîteva ori peste nişte ochi negri şi răi, care înainte de a se stinge pentru totdeauna, mă priviră cu o expresie plină de ură.

Mă ridicai repede. Muriel, albă ca varul, îl susţinea pe Hapi care se clătina cu mîinile apăsate pe pîntece.

— Hapi, ce s-a întîmplat ? strigai eu.

— În timp ce dumneata te-ai aplecat deasupra lui Young, acesta i-a trimis un glonţ în abdomen, răspunse Wallace în locul celui întrebat. Al doilea plumb destinat lui Muriel s-a oprit în cascheta mea.

— Hapi, prietene, vorbeşte !

— Iertaţi-mă, master... gemu papuaşul... Hapi vă părăseşte.

— Este îngrozitor ! exclamă Muriel. Ce s-a petrecut ? De ce v-aţi încăierat ?

— Domnilor, eu am lucrat pe Valea Markham în mină... Acolo era un om alb tare bun care s-a purtat frumos cu mine, care mi-a salvat viaţa... Acest om alb a fost omorît de Tomy.

— Cum îl chema pe acel om ? se auzi glasul de nerecunoscut al fetei.

— Tare bun... prieten... spuse papuaşul, şi aproape îngînînd cuvintele, sărmanul Hapi încercă să povestească mai departe : Într-o zi omul alb a venit cu Tomy. După un timp albul cel bun s-a îmbolnăvit şi a murit... Tomy a rămas şef... se purta ca o fiară cu noi... Am plecat de acolo... au plecat mulţi... Pe drum, un puwa-puwa cu care mă împrietenisem din mină a primit o săgeată în piept. Înainte de a muri, el mi-a mărturisit că are pe suflet un mare păcat...

— Continuă, Hapi ! îl îndemnă Wallace.

— Puwa-puwa mi-a spus că, din ordinul lui Tomy, a pus în mîncarea albului cel bun firicele de bambus... Ele se strîng în burtă, omul se îmbolnăveşte... nu mai poate mînca şi moare... Atunci eu m-am întors în mină să-l caut pe Tomy şi să-l omor... Nu l-am găsit acolo, plecase... De atunci îl caut mereu... Acum l-am găsit şi pedepsit...

Cu un zîmbet chinuit, Hapi îşi lăsă capul pe spate. Mi-am dat seama că viaţa nu va mai întîrzia mult în acest trup care aparţinea unui om bun şi cinstit. Priveam

neputincios moartea care se apropia. Deşi sînt medic, nu aveam cum să intervin şi cum să-l salvez. Deodată Hapi îşi scutură capul creţ şi-mi făcu semn. Îmi apropiai urechea de buzele lui.

— Acum... îmi aduc aminte... omul cel bun... ucis de Tomy, se numea... Dupont.

Capul lui Hapi, credinciosul nostru tovarăş de drum care ne dovedise prietenia lui scăpîndu-ne în atîtea rînduri din primejdie, se prăbuşise inert pe mîna mea. Efortul de a vorbi îi grăbise moartea. Un nod mi se puse în gît şi ochii mi se umplură de lacrimi. Mă gîndii şi la Muriel. Asemănarea numelui, a datei şi a împrejurărilor descrise de Hapi, nu lăsau nici o îndoială ; Dupont, victima lui Tomy, era tatăl fetei. Intenţionam să nu-i dezvălui lui Muriel tragica mărturisire, deşi eram sigur că ea bănuia adevărul. Rămăsesem cu toţii tăcuţi. Cele două trupuri fură luate de pe mal...

Moartea lui Hapi ne zguduise adînc. Papuaşul a fost înmormîntat în cimitirul ostaşilor australieni din Marienberg ; un loc simplu şi modest, îngrijit cu un gard masiv de piatră, la capătul străzii pe care se afla garnizoana oraşului.

Ne îndreptarăm mohorîţi spre micul aeroport. Comandantul Nat Wallace ne însoţea. Cînd am trecut prin faţa debarcaderului, nu ştiu de ce am întors capul spre locul unde se curmase în mod neaşteptat viaţa lui Hapi. Pentru a-l conduce pe cel din urmă drum, ne amînaserăm plecarea cu patruzeci şi opt de ore.

În avionul trimis de comandorul bazei Koscisko, pentru a lua pe pasagerii aparatului prăbuşit deasupra Noii Guinee, în ziua de 5 octombrie 1960, avea loc următorul dialog :

— Adio ţară a sticlelor sparte ! exclamă Dean.

— De ce îi spui aşa ? întrebă Muriel.

— Uitaţi-vă şi voi în jos.

Într-adevăr, sub fereastra mică a avionului, piscurile ascuţite şi inaccesibile sau stîncile sălbatice şi prăpăstioase ale Lanţului Central semănau cu un mare morman de sticle sparte.

Aceasta a fost ultima explicaţie despre pămîntul în care ne aruncase neprevăzutul unei întîmplări, oferită ce-i drept în condiţii mai plăcute, de către eruditul profesor Dean De Broeck.

20 octombrie 1960

VOR APARE ÎN

CLUBUL TEMERARILOR

V. CORBU şi E. BURADA

MOARTE ŞI PORTOCALE LA PALERMO

EDITURA TINERETULUI

GRIGORE BĂJENARU

BANUL MĂRĂCINE

EDITURA TINERETULUI

MIRCEA RODINA

STRADA Z NR. 4...

EDITURA TINERETULUI

Redactor responsabil : TUDOR POPESCU
Tehnoredactor : GABRIELA ILIOPOLOS

Dat la cules 18.10.1966. Bun de tipar 16.01.1967. Apărut 1967. Comanda nr. 75 111. Tiraj 80 000. Hîrtie ziar sul de 50 g/m², 700×1 000/32. Coli editoriale 2. Coli de tipar 2. A.T. 11 563. C.Z. pentru bibliotecile mici 8R—93.

Tiparul executat sub comanda nr. 60 724 la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1, București — Republica Socialistă România

Lei 1,50 EDITURA TINERETULUI